

Izveštaj o uključenosti privatnog sektora u proces izrade zakona za tri kvartala 2021. godine

Podgorica, septembar 2021. godine

European Bank
for Reconstruction and Development

British Embassy
Podgorica

UKaid
from the British people

SADRŽAJ

REZIME	4
UVOD I METODOLOGIJA	5
ODGOVORI PRIVREDNIH UDRUŽENJA.....	5
<i>Tabela 1. Pregled odgovora privrednih udruženja.....</i>	<i>6</i>
ODGOVORI MINISTARSTAVA	6
<i>Tabela 2. Odgovori na upitnik po ministarstvima .....</i>	<i>7</i>
<i>Tabela 3. Pregled odgovora ministarstava .....</i>	<i>7</i>
<i>Tabela 4. Ukupan broj zakona po ministarstvima i uključenost privrede .....</i>	<i>8</i>
<i>Tabela 5. Zakoni koji su spremni za usvajanje na Vladi, usvojeni su na Vladi ili su usvojeni na Skupštini, a za koje privreda nije bila uključena u toku javne rasprave .....</i>	<i>8</i>
<i>Grafik 1. U kom stepenu su komentari privrede usvojeni prilikom izrade propisa (%)?.....</i>	<i>10</i>
<i>Grafik 2. Koliko je za rad na konkretnom propisu bilo korisno uključivanje privrede (%)? .....</i>	<i>11</i>
POREĐENJA ODGOVORA PRIVREDNIH UDRUŽENJA I MINISTARSTAVA I POREĐENJE SA PRETHODNIM IZVJEŠTAJIMA	11
<i>Grafici 3. Uključenost privatnog sektora u izradu zakona – poređenje (%) .....</i>	<i>12</i>
<i>Grafik 4. Prosječne ocjene za usvajanje komentara, adekvatnost uključivanja i benefita – poređenje .....</i>	<i>13</i>
PREGLAD UKLJUČENOSTI PRIVREDE U IZRADU ZAKONA PO POGLAVLJIMA IZ PROCESA EU INTEGRACIJA.....	13
<i>Tabela 6. Uključenost privrede u izradu zakona, po poglavlju EU integracija .....</i>	<i>13</i>
ZAKLJUČCI I PREPORUKE.....	14
ANEKS 1. SPISAK ZAKONA KOJI SU BILI PREDMET ANALIZE.....	16
ANEKS 2. UPITNICI	19
<i>Tabela 7. Upitnik za privredna udruženja .....</i>	<i>19</i>
<i>Tabela 8. Upitnik za ministarstva .....</i>	<i>19</i>

REZIME

U cilju unapređenja javno privatnog dijaloga u Crnoj Gori, blagovremenog uključivanja privatnog sektora u proces izrade zakonskih propisa, kao i mobilizacija zajedničkih kapaciteta i iskustava svih aktera u procesu donošenja zakona, Sekretarijat Savjeta za konkurentnost je izradio **Izveštaj o uključenosti privatnog sektora u proces izrade zakona za tri kvartala 2021. godine**, a po zaključku Savjeta za konkurentnost¹. Izveštaj je pripremljen na osnovu prikupljenih podataka, to jest odgovora na upitnik koji je upućen privrednim udruženjima, članovima Savjeta za konkurentnost i ministarstvima.

Spisak zakona koji je predmet ovog izvještaja sadrži sve zakone koji su, po Programu rada Vlade za 2021. godinu planirani za usvajanje u toku 2021. godine uz dodatak zakona koji su bili predviđeni za 2020., a nisu do kraja 2020. godine usvojeni. Odgovori privrednih udruženja i ministarstava su prikupljeni od 2. do 20. septembra 2021., a odnose se na period od januara do kraja trećeg kvartala.

Procenat uključenosti privrede u izradu zakona u ovom periodu je bio jako mali. Analizirajući odgovore privrednih udruženja, procenat uključenosti u proces izrade 88 zakona koji su bili predmet analize iznosi 18.2% (16 zakona). Za svrhu ove analize važno je napomenuti da ukoliko je bilo ko od privrednih udruženja bio uključen na bilo koji način u proces donošenja zakona, smatrano je da su privredna udruženja bila uključena. **Od ukupnog broja zakona, u 10,2% slučajeva privredna udruženja su bila uključena tokom početnih konsultacija, 15,9% u toku javne rasprave, dok je uključenost u rad radnih grupa je bila svega 3,4%.** Na pitanje o uključenosti u rad na izradi RIA² obrasca, udruženja su navela da nisu bila uključena u izradu ni jednog RIA obrasca.

Na osnovu prikupljenih **odgovora ministarstava, od 88 zakona koji su bili predmet analize, u izradu 44,3% je bio uključen privatni sektor (39 zakona).** Privatni sektor je bio uključen u fazi konsultacija u 25,0% slučajeva u odnosu na ukupan broj zakona (22 zakona). U toku javne rasprave, privreda je bila uključena u izradu 30 zakona ili 34,1% u odnosu na ukupan broj zakona. U radu radnih grupa privreda je učestvovala u 26,1% slučajeva (23 zakona). Od ukupnog broja zakona, privatni sektor je po odgovorima nadležnih institucija bio uključen u izradu RIA obrazaca u 6,8% slučajeva (6 zakona).

Kada se **porede odgovori privrednih udruženja i ministarstava**, po pravilu, dolazi se do razlike u procentu uključenosti privrede, što je slučaj i za ovo izvještavanje. Naime, ministarstva su odgovorila da je privreda bila uključena u izradu 44,3% zakona, dok privredna udruženja smatraju da su učestvovala u izradi 18,2% zakona. Razlika u odgovorima se može obrazložiti i da pored sedam privrednih udruženja koja su dala

---

¹ Na osnovu zaključka sa pete sjednice Savjeta za konkurentnost, koja je održana 31. maja 2019. godine, Sekretarijat Savjeta za konkurentnost je zadužen za izradu detaljanog izvještaja o uključenosti privatnog sektora u postupak izrade zakona za 2019. godinu. Na osnovu zaključka sa devete sjednice Savjeta za konkurentnost, koja je održana 09. decembra 2019. godine, Sekretarijat Savjeta za konkurentnost zadužen je za izradu ovih izvještaja na kvartalnom nivou. Taj zaključak je izmijenjen na 11. sjednici Savjeta 5. aprila 2021. godine kada je odlučeno da se izrađuju polugodišnji izvještaji, da bi na 12. sjednici Savjeta ponovo donešen zaključak da se izvještava kvartalno.

² „Regulation Impact Assesment“ – Analiza procjene uticaja propisa

odgovore na upitnik, zakone su u ime privrede komentarisala i pojedinačna preduzeća i druga privredna ili strukovna udruženja.

U ovom izvještajnom periodu ministarstva su dala odgovore na 94 zakona, dok su četiri privredna udruženja dala svega 23 odgovora, koji se odnose na 18 zakona. Odgovorima privrede koji su dobijeni u ovom ciklusu, dodati su odgovori udruženja iz prethodnog istraživanja, a koja sada nisu poslala odgovore, tako da je ukupan broj zakona za koje smo imali odgovore od privrede svega 21.

UVOD I METODOLOGIJA

Sekretarijat Savjeta za konkurentnost je zadužen za izradu izvještaja o uključenosti privatnog sektora u proces izrade zakona. Cilj izvještaja je da ukaže u kojoj fazi i u kojoj mjeri je uključen privatni sektor, kao i da da informaciju o inicijativi privatnog sektora da bude uključen u proces izrade ili izmjene propisa. Takođe, jedan od ciljeva izrade ovog izvještaja je da se dobije informacija o tome da li je privatni sektor uključen u izradu RIA obrazaca.

Da bi dobili relevantne rezultate, u skladu sa ustaljenom procedurom, on line upitnik je dostavljen predstavnicima privrednih udruženja (<https://forms.office.com/r/QUTKHi2Nqb>) koji su članovi Savjeta za konkurentnost (Privredna komora Crne Gore, Unija poslodavaca Crne Gore, Montenegro biznis alijansa, Američka privredna komora, Savjet stranih investitora Crne Gore, Asocijacija poslovnih žena Crne Gore i Udruženje preduzetnica Crne Gore, Asocijacija menadžera Crne Gore³), kao i ministarstvima (<https://forms.office.com/r/7WSQ8kWAmM>) na popunjavanje.

Odgovori na upitnik su predefinisani (potrebno izabrati odgovor od nekoliko ponuđenih), sa mogućnošću davanja otvorenog komentara. Pitanja iz upitnika odnosila su se na sve zakone koji su planirani za usvajanje u toku 2021. godine, kao i na zakone koji su Programom rada Vlade za 2020. godinu bili predviđeni za usvajanje, a u toku 2020. nisu bili usvojeni. Dodatno, ministarstva i privredna udruženja su imala mogućnost da dodaju zakon, ukoliko se u ovom periodu radilo na njemu, a nije bio na spisku.

ODGOVORI PRIVREDNIH UDRUŽENJA

Napomena: Za svrhu ove analize važno je napomenuti da ukoliko je bilo koje od privrednih udruženja bilo uključeno na bilo koji način u proces donošenja zakona, smatrano je da su u izradu određenog zakona privredna udruženja bila uključena. Slijedi tabelarni pregled odgovora privrednih udruženja na pitanja iz upitnika.

---

³ Asocijacija menadžera Crne Gore je članica Savjeta za konkurentnost od 17.09.2021. godine

Tabela 1. Pregled odgovora privrednih udruženja

	Broj zakona	% u odnosu na ukupan broj zakona (49 zakona)
Da li ste bili uključeni u proces izrade zakona na bilo koji način?	16	18,2
Da li ste bili uključeni u konsultacije u početnoj fazi izrade zakona?	9	10,2
Da li ste bili uključeni u toku javne rasprave?	14	15,9
Da li ste bili uključeni u okviru radne grupe?	3	3,4
Da li ste bili uključeni u izradu RIA obrasca?	0	0,0
Ukoliko ste bili uključeni, da li ste dali konkretne komentare?	14	15,9

Uključenost privrede u tri kvartala 2021. godine je bila na niskom nivou i od ukupno 88 zakona koji su analizirani, privreda je bila uključena u izradu 16 zakona (18,2%).

Od broja zakona u čijoj izradi su privredna udruženja bila uključena, privreda je dala konkretne komentare za 14 zakona, odnosno 87,5%. Najveći broj komentara (31,3%) je usvojen u većoj mjeri, odnosno djelimično usvojen (18,8%).

Ukoliko se odgovori privrede rangiraju (komentari nisu usvojeni uopšte -1, djelimično su usvojeni -2, usvojeni su u većoj mjeri – 3, usvojeni su u potpunosti – 4⁴), dobija se srednja ocjena percepcije privrednih udruženja o usvajanju komentara koje su dali 1,6 (na skali od 1 do 4).

Analizirajući isključivo zakone u čijoj izradi su privredna udruženja bila uključena, postavljeno je i pitanje o tome da li su bili adekvatno uključeni u proces izrade zakona. Tako u 33,3% slučajeva privredna udruženja smatraju da su bila adekvatno uključena, a 47,6% da su bila djelimično uključena. Ukoliko se odgovori privrede rangiraju (nisu uopšte bili uključeni -1, nedovoljno uključeni -2, djelimično uključeni – 3, adekvatno uključeni – 4), dobija se srednja ocjena percepcije privrednih udruženja o kvalitetu njihove uključenosti 3,1 (na skali od 1 do 4).

ODGOVORI MINISTARSTAVA

Napomena: Za svrhu ove analize važno je napomenuti da ministarstva pod „privrednim udruženjima“ ili „privredom“ smatraju, pored sedam udruženja, koji su članovi Savjeta za konkurentnost, i sve druge subjekte kao što su individualne kompanija, strukovna udruženja itd.

⁴ Bez odgovora - 0; bez povratne informacije - 0

Od ukupno 97 zakona koji su bili na spisku za ovaj izvještaj i koji zadovoljavaju kriterijum da po Programu rada Vlade treba da budu usvojeni u toku 2021. ili su trebali biti usvojeni do kraja 2020. a nisu, analizirano je 88 zakona.

Tabela 2. Odgovori na upitnik po ministarstvima

Ukupno zakona u uzorku	97
Ukupno dobijeno odgovora	94
Dodato zakona od strane ministarstava ili / i privrede	2
Bez odgovora ministarstva	5
Isključeno iz analize jer rad na zakonu nije počeo	6
Ukupno analizirano zakona	88

Na osnovu odgovora ministarstava, privreda je u 44,3% slučajeva (39 zakona) bila uključena u izradu zakona na neki od sljedećih načina: kroz konsultacije, u početnoj fazi izrade zakona, učešćem kroz javnu raspravu, učešćem u radu radne grupe ili učešćem u izradi RIA obrazaca. **Slijedi tabelarni pregled odgovora ministarstava na pitanja iz upitnika.**

Tabela 3. Pregled odgovora ministarstava

	Broj zakona	% u odnosu na ukupan broj zakona (49 zakona)	% u odnosu na broj zakona u čijoj izradi je privreda učestvovala (18)
Da li je privreda bila uključena u proces izrade propisa na bilo koji način?	39	44,3	/
Da li ste bili uključeni u konsultacije u početnoj fazi izrade zakona?	22	25,0	56,4
Da li je privreda bila uključena u toku javne rasprave?	30	34,1	76,9
Da li je privreda bila uključena u okviru Radne grupe?	23	26,1	59,0
Da li je privreda bila uključena u izradu RIA obrasca?	6	6,8	15,4

Posmatrano po ministarstvima, na osnovu procenata uključenosti, Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta je u 100% slučajeva uključilo predstavnike privrede u proces izrade zakona, a slijedi Ministarstvo kapitalnih investicija sa 66,7% i Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma i Ministarstvo unutrašnjih poslova sa 60,0% uključenosti. *Treba napomenuti da je broj zakona po ministarstvima mali, tako da se procenti koji su navedeni u tabeli moraju uzeti sa rezervom jer male izmjene u ukupnom broju analiziranih zakona značajno utiču na procenat uključenosti po ministarstvu.* Procenat uključenosti privrede u izradu zakona koje su u nadležnosti Ministarstva ekonomskog razvoja, koje je imalo najviše zakona na spisku (22) je 50,0%.

Tabela 4. Ukupan broj zakona po ministarstvima i uključenost privrede

	Ukupan broj zakona	Broj zakona u čijoj izradi je privreda učestvovala	%
Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta	1	1	100,0
Ministarstvo kapitalnih investicija	12	8	66,7
Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma	5	3	60,0
Ministarstvo unutrašnjih poslova	5	3	60,0
Ministarstvo ekonomskog razvoja	22	11	50,0
Ministarstvo finansija i socijalnog staranja	16	8	50,0
Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede	7	3	42,9
Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija	11	2	18,2
Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava	7	0	0,0
Ministarstvo vanjskih poslova	1	0	0,0
Ministarstvo zdravlja	1	0	0,0
Ukupno	88	39	44,3

Tabela 5. Zakoni koji su spremni za usvajanje na Vladi, usvojeni su na Vladi ili su usvojeni na Skupštini, a za koje privreda nije bila uključena u toku javne rasprave

Zakon	Komentar
Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma / Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata	Budući da se ovaj zakon odnosi na manje izmjene rješenja kojim se bitno drugačije ne uređuju pitanja vezana za izradu i donošenje planskih dokumenata procijenjeno je, u skladu sa odredbama člana 52 stav 2 alineja 3 Zakona o državnoj upravi („Službeni list CG“, broj 78/18) da nije potrebno sprovoditi postupak javne rasprave.
Ministarstvo ekonomskog razvoja / Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o nacionalnom brendu	Privreda se nije odazvala ni na poziv za konsultovanje zainteresovane javnosti, niti je dala svoje predloge/komentare tokom trajanja javne rasprave.
Ministarstvo ekonomskog razvoja / Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o autorskom i srodnim pravima	Radi se o Predlogu zakona koji je od strane Skupštine Crne Gore u decembru 2020. godine arhiviran u skladu sa Pravilnikom o kancelarijskom poslovanju pa je bilo neophodno Predlog ovog zakona ponovo utvrditi od strane Vlade Crne Gore. Navedeni Predlog zakona je prvobitno bio predmet Javne rasprave tokom čijeg trajanja predstavnici privrede nijesu imali primjedbi, predloga ili sugestija.
Ministarstvo ekonomskog razvoja / Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o patentima	Predlog zakona bio je predmet Javne rasprave tokom čijeg trajanja predstavnici privrede nijesu imali primjedbi, predloga i sugestija.
Ministarstvo ekonomskog razvoja / Zakon o kontroli izvoza robe dvostruke namjene	Trenutno se Nacrt zakona usaglašava sa novom pravnom tekovinom EU iz ove oblasti tj. sa Regulativom 821 iz 2021 godine. S obzirom da je u pitanju specifičan zakon, mali broj privrednih subjekata se bavi ovovm vrstom djelatnosti
Ministarstvo ekonomskog razvoja / Zakon o radu	Zakon nije izmjenjen u redovnoj proceduri već je izmjene i dopune zakona direktno inicirala Skupština od strane poslanika
Ministarstvo ekonomskog razvoja/Zakon o privrednim društvima	Jer su izmjene donijete po skraćenom postupku.
Ministarstvo finansija i socijalnog staranja / Zakon o dopunama Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje	Predlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje je pripremljen u skladu sa kratkoročnim mjerama Vlade Crne Gotre koje su usvojene na sjednici Vlade krajem mjeseca janura 2021. godine.

Zakon	Komentar
Ministarstvo finansija i socijalnog staranja / Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dobit pravnih lica	Javna rasprava nije obavezna za ovu vrstu zakona
Ministarstvo finansija i socijalnog staranja / Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o poreskoj administraciji	Prilikom izrade Nacrta navedenog zakona, isti je bio upućen Savjetu za konkurentnost, Privrednoj komori Crne Gore, Uniji poslodavaca, Montenegro biznis alijansi i Američkoj privrednoj komori radi davanja primjedbi i sugestija.
Ministarstvo finansija i socijalnog staranja / Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica	Predlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica je pripremljen u skladu sa kratkoročnim mjerama Vlade Crne Gore koje su usvojene na sjednici Vlade krajem mjeseca januara 2021. godine.
Ministarstvo finansija i socijalnog staranja / Zakon o izmjenama Zakona o porezu na dodatu vrijednost	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dodatu vrijednost je pripremljen u skladu sa kratkoročnim mjerama Vlade Crne Gore koje su usvojene na sjednici Vlade krajem mjeseca januara 2021. godine. Poslali smo svoje sugestije u vezi sa smanjenjem PDV za ugostitelje, i oni su u određenoj mjeri usvojeni.
Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija / Zakon o izmjenama i dopunama zakona o informacionoj bezbjednosti	Izmjene u Predlogu zakona o izmjenama zakona o informacionoj bezbjednosti su bile u manjem obimu (dva člana), iz razloga normativne usklađenosti sa Zakonom o tajnosti podataka u pogledu organizacione jedinice CIRT, pa nijesu obrazovane radne grupe i javne rasprava, iz kog razloga nije ni bio uključen privatni sektor.
Ministarstvo kapitalnih investicija / Zakon o dopunama Zakona o ugovorima o prevozu u drumskom saobraćaju	Obrazloženje u vezi odlaganja predlaganja Vladi CG Predloga zakona o dopunama zakona o ugovorima o prevozu u drumskom saobraćaju, dostavljeno generalnom sekretarijatu vlade CG
Ministarstvo kapitalnih investicija / Zakon o nadzoru veleprodajnog tržišta električne energije i gasa	Bila je organizovana javna rasprava o Nacrtu zakona o nadzoru nad veleprodajnim tržištem električne energije i prirodnog gasa. Međutim, za vrijeme trajanja javne rasprave nije dostavljena nijedna primjedba i sugestija.
Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede / Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o maslinarstvu i maslinovom ulju	Javna rasprava organizovana je prilikom donošenja zakona, a s obzirom da se sada rade izmjene i dopune, koje su tehničke prirode, kao i u dijelu kaznenih odredbi, nije bilo potrebe za dodatnom javnom raspravom.
Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede / Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o vinu	U pripremi Predloga Zakona o izmjeni Zakona o vinu nije sprovedena javna rasprava po postupku i na način propisan Uredbom o izboru predstavnika nevladinih organizacija u radna tijela organa državne uprave i sprovođenju javne rasprave u pripremi zakona i strategija („Službeni list CG“, br. 41/18). Javna rasprava nije sprovedena iz razloga što se ovom izmjenom drugačije ne uređuje nijedno sistemsko rješenje Zakona o vinu, niti bilo koje sistemsko rješenje vezano za inspeksijski nadzor, već se pravno-tehničkom intervencijom samo omogućava puna primjena ovlašćenja inspeksijskih službi, a što do ovih izmjena nije mogao biti slučaj zbog neusaglašenosti zakonskih rješenja. U prilog tome, da će ove izmjene dovesti do odgovarajućeg i primjenjivog rješenja najbolje govori to da nakon stupanja na snagu izmjena Zakona neće biti potrebno izvršiti bilo kakvo usklađivanje podzakonskih akata koji uređuju organizaciju i način rada državne uprave. Ministarstvo je na Predlog zakona, dobilo pozitivno mišljenje relevantnih institucija: Sekretarijata za zakonodavstvo, Ministarstva finansija i socijalnog staranja, Ministarstva javne uprave, digitalnog društva i medija i Kabineta predsjednika Vlade - Kancelarije za evropske integracije.

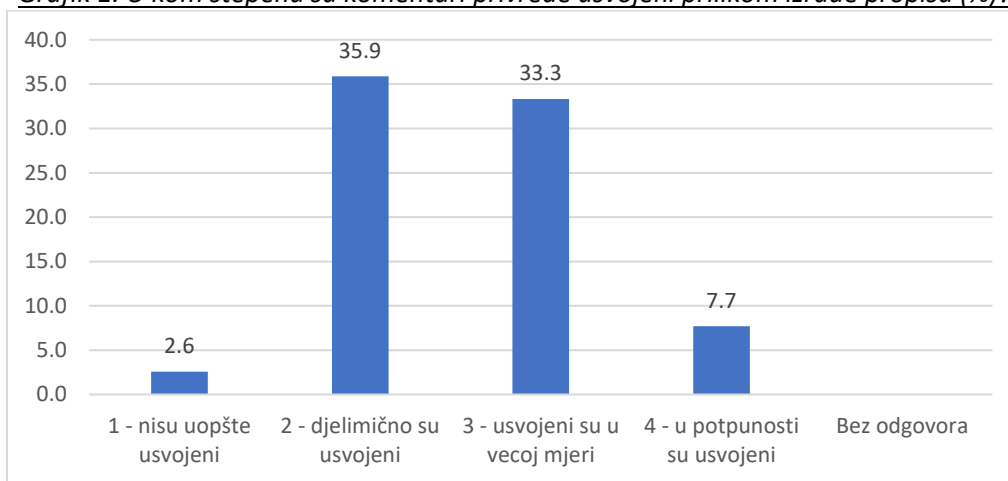
Članom 52 Zakona o državnoj upravi, propisano je da je ministarstvo obavezno da u pripremi zakona i strategija, radi konsultovanja zainteresovane javnosti, sprovede postupak javne rasprave. Javna rasprava nije obavezna: 1) kad se zakonom, odnosno strategijom uređuju pitanja iz oblasti odbrane i bezbjednosti i

godišnjeg budžeta; 2) u vanrednim, hitnim ili nepredvidljivim okolnostima; i 3) kod manjih izmjena zakona kojima se bitno drukčije ne uređuje neko pitanje. Kad ministarstvo u skladu sa stavom 2 ovog člana odluči da nije potrebno sprovoditi postupak javne rasprave, dužan je da, uz predlog zakona ili strategije, navede razloge za to. Postupak i način sprovođenja javne rasprave iz stava 1 ovog člana utvrđuje Vlada.

Ukoliko se posmatraju zakoni u čijoj izradi je privreda bila uključena, u 82,1% slučajeva (32 zakona) privreda je dala i konkretne komentare. Nadležne institucije smatraju da su u najvećem broju slučajeva (35,9%) komentari privrede djelimično usvojeni.

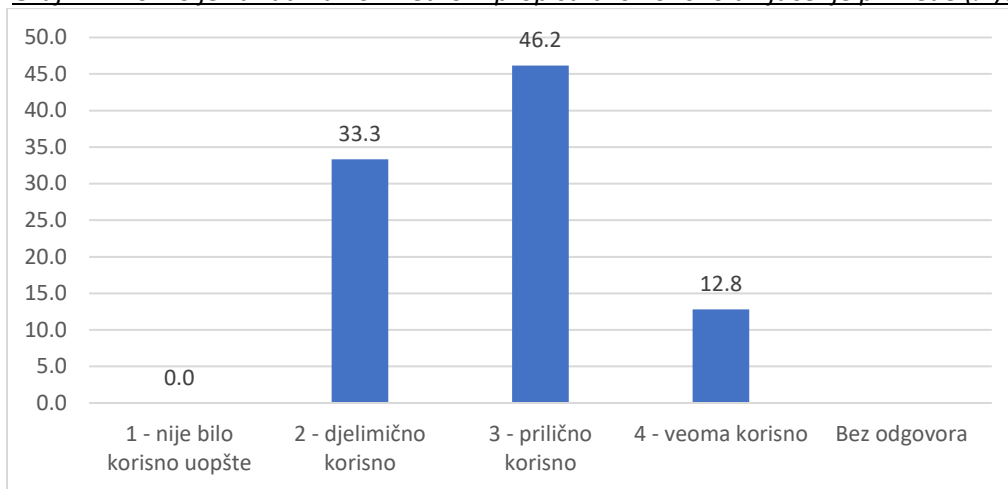
Grafik 1. U kom stepenu su komentari privrede usvojeni prilikom izrade propisa (%)?

Ukoliko se odgovori ministarstava rangiraju (komentari nisu usvojeni uopšte -1, djelimično su usvojeni -2, usvojeni su u većoj mjeri – 3, usvojeni su u potpunosti – 4), dobija se **srednja ocjena** ministarstava o usvajanju komentara koje su dobili od privrede 2,1 (na skali od 1 do 4).

Kada se posmatraju isključivo zakoni za koje je privreda dala konkretne komentare, ministarstva ih smatraju prilično korisnim u 46,2% slučajeva.

Grafik 2. Koliko je za rad na konkretnom propisu bilo korisno uključenje privrede (%)?

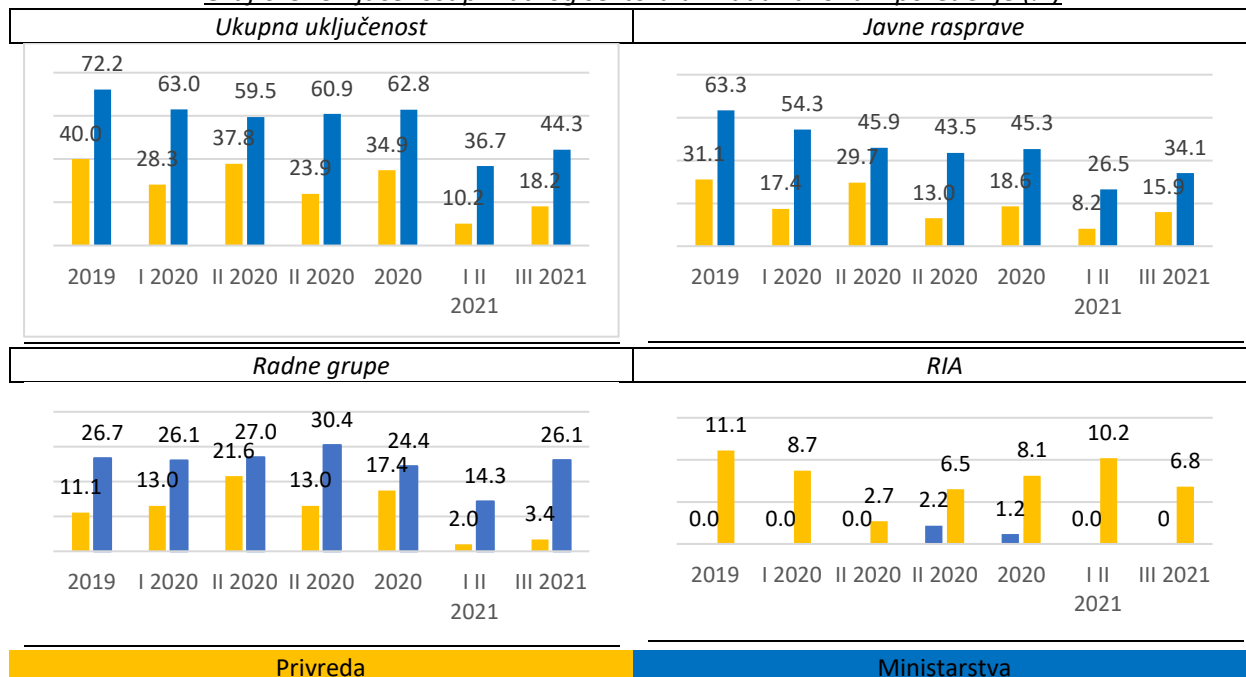
Ukoliko se odgovori ministarstava rangiraju (nije bilo korisno uopšte -1, djelimično korisno -2, prilično korisno – 3, veoma korisno – 4), dobija se **srednja ocjena** ministarstava o usvajanju komentara koje su dobili od privrede 2,6 (na skali od 1 do 4).

POREĐENJA ODGOVORA PRIVREDNIH UDRUŽENJA I MINISTARSTAVA I POREĐENJE SA PRETHODNIM IZVJEŠTAJIMA

Ukoliko se poredi odgovori privrednih udruženja i ministarstava, dolazi se do razlike u procentu uključenosti privrede, kao i do vidnog pada uključenosti u ovom izvještajnom periodu u odnosu na sve ostale. *Kako je ranije pomenuto, odgovori privrednih udruženja odnose se isključivo na uključenost privrednih udruženja koja su članovi Savjeta za konkurentnost, dok kada ministarstva odgovaraju na pitanja o uključenosti privrede, privredom smatraju i druga udruženja i pojedina preduzeća.*

Grafici u nastavku prikazuju procentualnu uključenost privrede u proces izrade zakona u odnosu na ukupan broj zakona koji su bili predmet istraživanja i daju preglede odgovora privrede i ministarstava za svih šest do sada sprovedenih istraživanja.

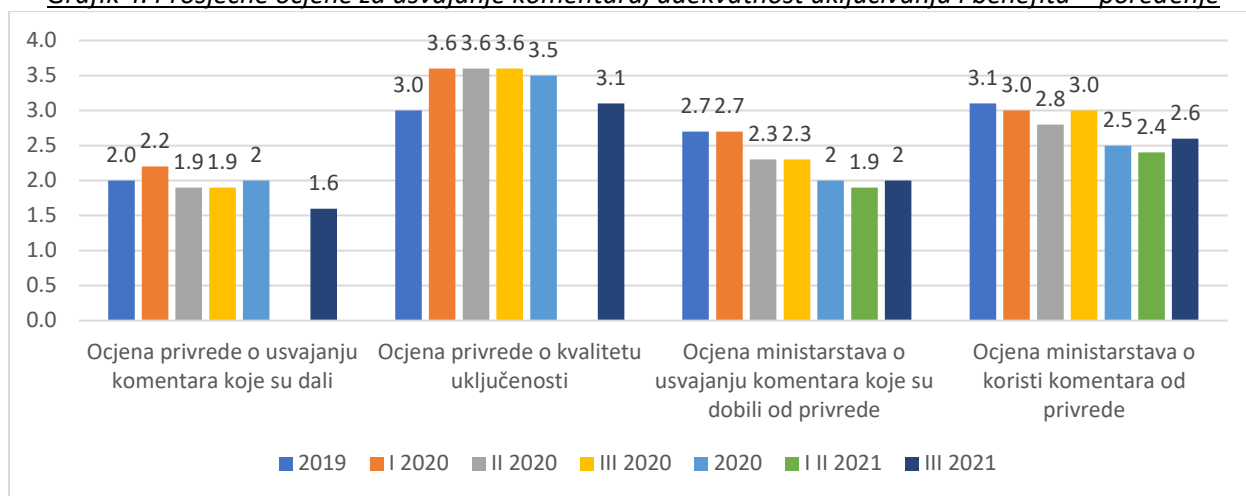
Grafici 3. Uključenost privatnog sektora u izradu zakona – poređenje (%)

Kada se posmatraju odgovori privrede, zapaža se opadajući trend procenata ukupne uključenosti. Naime, privreda je 2019. godine bila uključena u izradu 40,0% zakona, u 2020. godini taj procenat je iznosio 34,9%, dok je u ovom izvještajnom periodu svega 18,2%. Niže učešće privrede u izradi propisa evidentno je i kada se posmatra učešće u javnoj raspravi (31,1% u 2019. u odnosu na 18,6% u 2020. i svega 15,9% za tri kvartala 2021. godine). Uključenost privrede u radu radnih grupa je nešto viša nego u prethodnom istraživanju, ali je na niskom nivou (3,4%) po odgovorima privrede, dok je po odgovorima ministarstva na gotovo istom nivou kao i u prethodnim istraživanjima, izuzimajući ono koje je rađeno za prvi kvartal 2021. godine. **Po odgovorima ministarstava procenat uključenosti privrede je nešto viši nego u prethodnom istraživanju, ali i dalje na nižem nivou nego što je bio 2019. i 2020. godine (72,2% i 62,8%).**

Na sljedećem grafiku prikazane su prosječne ocjene usvajanja komentara, uključenosti u proces izrade zakona i korisnosti komentara od strane ministarstva i privrede. Treba napomenuti da su ovim istraživanjem od strane privrede, prikupljeni odgovori za svega 21 zakona, tako da su ocjene o uključenosti i izračunati indikatori veoma diskutabilni i smatramo da bi slika bila drugačija u slučaju većeg broja odgovora.

Grafik 4. Prosječne ocjene za usvajanje komentara, adekvatnost uključivanja i benefita – poređenje

PREGLED UKLJUČENOSTI PRIVREDE U IZRADU ZAKONA PO POGLAVLJIMA IZ PROCESA EU INTEGRACIJA

Analizirajući odgovore u odnosu na poglavlja EU, to jest poglavlja kojem zakon pripada, može se reći da je najintezivnija saradnja i uključivanje privrede u poglavljima broj 29 (Carinska unija), 26 (Obrazovanje i kultura), 21 (Trans-evropske mreže), 20 (Preduzetništvo i industrijska politika), 9 (Finansijske usluge), 4 (Sloboda kretanja kapitala) i 2 (Sloboda kretanja radnika).

Treba napomenuti da je broj zakona po poglavljima mali, tako da se procenti navedeni u tabeli moraju uzeti sa rezervom jer male izmjene u ukupnom broju analiziranih zakona značajno utiču na procenat uključenosti po poglavlju.

Tabela 6. Uključenost privrede u izradu zakona, po poglavlju EU integracija

Br	Poglavlje EU integracija	Ukupno	Uključeno	%
29	Carinska unija	1	1	100,0
26	Obrazovanje i kultura	1	1	100,0
21	Trans-evropske mreže	1	1	100,0
20	Preduzetništvo i industrijska politika	1	1	100,0
9	Finansijske usluge	1	1	100,0
4	Sloboda kretanja kapitala	3	3	100,0
2	Sloboda kretanja radnika	1	1	100,0
14	Saobraćajna politika	6	5	83,3
13	Ribarstvo	3	2	66,7
28	Zaštita potrošača i zdravlja	2	1	50,0
27	Životna sredina	2	1	50,0
1	Sloboda kretanja robe	6	3	50,0

Br	Poglavlje EU integracija	Ukupno	Uključeno	%
10	Informatičko društvo i mediji	7	3	42,9
19	Socijalna politika i zapošljavanje	5	2	40,0
11	Poljoprivreda i ruralni razvoj	3	1	33,3
15	Energetika	4	1	25,0
23	Pravosuđe i temeljna prava	9	2	22,2
16	Porezi	6	1	16,7
31	Spoljna, bezbednosna i odbrambena politika	1	0	0,0
30	Ekonomski odnosi sa inostranstvom	2	0	0,0
24	Pravda, sloboda i bezbjednost	4	0	0,0
18	Statistika	1	0	0,0
12	Bezbednost hrane, veterinarska i fitosanitarna politika	1	0	0,0
7	Pravo intelektualne svojine	2	0	0,0
6	Privredno pravo	1	0	0,0

ZAKLJUČCI I PREPORUKE

Imajući u vidu cilj ove vrste izvještaja, koji se prevashodno ogleda u namjeri da se javno-privatni dijalog unaprijedi i da se putem sinergije znanja i iskustava dođe do konkurentnijeg poslovnog ambijenta kroz definisanje legislative i bolje implementacije iste, slijede najvažniji zaključci i preporuke:

- Uključenost privrede u tri kvartala 2021. godine je nešto viša u odnosu na prethodno istraživanje koje se odnosilo na prva dva kvartala 2021. godine i od ukupno 88 zakona koji su predmet izvještavanja:
  - po odgovorima privrednih udruženja, privreda je bila uključena u izradu 16 zakona (18,2%), dok je ovaj procenat u prethodnom istraživanju iznosio 10,2%,
  - po odgovorima ministarstava, privreda je bila uključena u izradu 39 zakona (44,3%), dok je ovaj procenat u prethodnom istraživanju iznosio 36,7%,
- Iako je ovo istraživanje pokazalo bolji procenat uključenosti u odnosu na prethodno, u odnosu na istraživanja iz 2019 i 2020 godine, rezultati su znatno slabiji:
  - **Kada se posmatraju odgovori privrede, zapaža se opadajući trend procenata ukupne uključenosti. Naime, privreda je 2019. godine bila uključena u izradu 40,0% zakona, u 2020. godini taj procenat je iznosio 34,9%, dok je u ovom izvještajnom periodu svega 18,2%.** Niže učešće privrede u izradi propisa evidentno je i kada se posmatra učešće u javnoj raspravi (31,1% u 2019. u odnosu na 18,6% u 2020. i svega 15,9% za tri kvartala 2021. godine). Uključenost privrede u radu radnih grupa je nešto viša nego u prethodnom istraživanju, ali je na niskom nivou (3,4%) po odgovorima privrede, dok je po odgovorima ministarstva na gotovo istom nivou kao i u prethodnim istraživanjima, izuzimajući ono koje je rađeno za prvi kvartal 2021. godine.
- Ministarstva su od ukupno 97 zakona koji su inicijalno bili na spisku za ocjenjivanje, dala 94 odgovora.

- Potrebno je da privredna udruženja daju odgovore za što više zakona, kako bi imali relevantne pokazatelje uključenosti. Velika razlika u odgovorima ministarstva (39 zakona u čijoj je izradi privreda učestvovala) i odgovorima privrede (16) je posledica više faktora: percepcije ministarstava, činjenice da su ministarstva u proces izrade zakona uključivala predstavnike privrede, a da o tome privredna udruženja nisu informisana, ali i činjenice da privredna udruženja nisu poslala dovoljan broj odgovora.
- Pozitivno je da je procenat uključenosti privrede u rad radnih grupa na stabilnom nivou, odnosno na prosjeku istraživanja iz 2019. i 2020. godine.
- Potrebno je intenzivirati uključenost privrede u izradu RIA obrazaca obzirom da je uključenost u proces izrade RIA obrazaca kontinuirano na izrazito niskom nivou i takav trend je prisutan od početka izrade izvještaja (privreda nije, po odgovorima privrednih udruženja, bila uključena u izradu ni jednog RIA obrasca).
  - Sličan zaključak o potrebi uključivanja privrede u proces izrade RIA je donijet je i na šestoj sjednici Savjeta za konkurentnost, koja je održana 31. maja 2019. godine i glasi: „Zadužuju se ministarstva da u početnim fazama izrade nacrtu zakona i podzakonskih akata, kao i prilikom izrade RIA obrazaca, uključe zainteresovane predstavnike privrednih udruženja.“ Pored toga u Izvještaju o kvalitetu primjene RIA za 2019. godinu, iz marta 2020. godine, koji je pripremila Ministarstvo finansija, jedan od zaključaka glasi: „Zadužuju se sva ministarstva da prilikom izrade RIA analize intenzivnije uključuju predstavnike privatnog sektora.“

Na kraju, izvještaj predstavlja dobru osnovu za dalje praćenje ovog procesa, uz mogućnost izvještavanja o trendu unapređenja privatno-javnog dijaloga u narednom periodu. Sekretarijat Savjeta će nastaviti da priprema izvještaje u skladu sa Programom rada Savjeta za konkurentnost.

ANEKS 1. SPISAK ZAKONA KOJI SU BILI PREDMET ANALIZE

ID	Ministarstvo / zakon
1	Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma / Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata
2	Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma / Zakon o komunalnim djelatnostima
3	Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma / Zakon o socijalnom stanovanju
4	Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma / Zakon o upravljanju otpadom
5	Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma / Zakon o vodnim uslugama
6	Ministarstvo ekonomskog razvoja / Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o autorskom i srodnim pravima
7	Ministarstvo ekonomskog razvoja / Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o elektronskim komunikacijama
8	Ministarstvo ekonomskog razvoja / Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o nacionalnom brendu
9	Ministarstvo ekonomskog razvoja / Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o patentima
10	Ministarstvo ekonomskog razvoja / Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o stečaju
11	Ministarstvo ekonomskog razvoja / Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti potrošača
12	Ministarstvo ekonomskog razvoja / Zakon o kontroli izvoza robe dvostruke namjene
13	Ministarstvo ekonomskog razvoja / Zakon o korišćenju fizičke infrastrukture za postavljanje elektronskih komunikacionih mreža velikih brzina
14	Ministarstvo ekonomskog razvoja / Zakon o mirnom rješavanju radnih sporova
15	Ministarstvo ekonomskog razvoja / Zakon o nadzoru proizvoda na tržištu
16	Ministarstvo ekonomskog razvoja / Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom
17	Ministarstvo ekonomskog razvoja / Zakon o proizvodnji, modernizaciji, obilježavanju i markiranju naoružanja i vojne opreme
18	Ministarstvo ekonomskog razvoja / Zakon o računanju vremena
19	Ministarstvo ekonomskog razvoja / Zakon o radu
20	Ministarstvo ekonomskog razvoja / Zakon o Registru nameta
21	Ministarstvo ekonomskog razvoja / Zakon o spoljnoj trgovini robom i uslugama koje mogu da se koriste za izvršenje smrtne kazne, mučenje ili drugo okrutno, neljudsko ili ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje
22	Ministarstvo ekonomskog razvoja / Zakon o standardizaciji
23	Ministarstvo ekonomskog razvoja / Zakon o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanju usaglašenosti
24	Ministarstvo ekonomskog razvoja / Zakon o turizmu i ugostiteljstvu
25	Ministarstvo ekonomskog razvoja / Zakon o volontiranju
26	Ministarstvo ekonomskog razvoja / Zakon o zaštiti zaposlenih građana Crne Gore koji se upućuju na rad u inostranstvo
27	Ministarstvo ekonomskog razvoja/Zakon o privrednim društvima
28	Ministarstvo finansija i socijalnog staranja / Carinski zakon
29	Ministarstvo finansija i socijalnog staranja / Zakon o dopunama Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje

30	Ministarstvo finansija i socijalnog staranja / Zakon o igrama na sreću i nagradnim igrama
31	Ministarstvo finansija i socijalnog staranja / Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o obaveznom osiguranju u saobraćaju
32	Ministarstvo finansija i socijalnog staranja / Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o državnoj imovini
33	Ministarstvo finansija i socijalnog staranja / Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o državnom premjeru i katastru nepokretnosti
34	Ministarstvo finansija i socijalnog staranja / Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o osiguranju
35	Ministarstvo finansija i socijalnog staranja / Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o platnom prometu
36	Ministarstvo finansija i socijalnog staranja / Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o poreskoj administraciji
37	Ministarstvo finansija i socijalnog staranja / Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dobit pravnih lica
38	Ministarstvo finansija i socijalnog staranja / Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica
39	Ministarstvo finansija i socijalnog staranja / Zakon o izmjenama Zakona o porezu na dodatu vrijednost
40	Ministarstvo finansija i socijalnog staranja / Zakon o međubankarskim naknadama i posebnim pravilima poslovanja u vezi sa platnim karticama
41	Ministarstvo finansija i socijalnog staranja / Zakon o popisu stanovništva, domaćinstava i stanova u 2021. godini
42	Ministarstvo finansija i socijalnog staranja / Zakon o rokovima izmirenja novčanih obaveza
43	Ministarstvo finansija i socijalnog staranja / Zakon o uporedivosti naknada povezanih sa računom za plaćanje potrošača, prebacivanju računa za plaćanje potrošača i računu za plaćanje sa osnovnim uslugama
44	Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija / Zakon o izmjenama i dopunama zakona o slobodnom pristupu informacijama
45	Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija / Zakon o audio-vizuelnim medijskim uslugama
46	Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija / Zakon o inspekcijskom nadzoru
47	Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija / Zakon o izmjenama i dopunama Zakona nacionalnom javnom emiteru Radio i televizija Crne Gore
48	Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija / Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o elektronskom dokumentu
49	Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija / Zakon o izmjenama i dopunama zakona o Glavnom gradu
50	Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija / Zakon o izmjenama i dopunama zakona o informacionoj bezbjednosti
51	Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija / Zakon o izmjenama i dopunama zakona o lokalnoj samoupravi
52	Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija / Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o medijima
53	Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija / Zakon o izmjenama i dopunama zakona o nevladinim organizacijama
54	Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija / Zakon o Vladi
55	Ministarstvo kapitalnih investicija / Zakon o dopunama Zakona o ugovorima o prevozu u drumskom saobraćaju
56	Ministarstvo kapitalnih investicija / Zakon o izmjenama i dopunama o geološkim istraživanjima

57	Ministarstvo kapitalnih investicija / Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o efikasnom korišćenju energije
58	Ministarstvo kapitalnih investicija / Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o lukama
59	Ministarstvo kapitalnih investicija / Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o rudarstvu
60	Ministarstvo kapitalnih investicija / Zakon o mjerama sigurnosti prilikom istraživanja i proizvodnje ugljovodonika u podmorju
61	Ministarstvo kapitalnih investicija / Zakon o nadzoru veleprodajnog tržišta električne energije i gasa
62	Ministarstvo kapitalnih investicija / Zakon o prekograničnim energetske infrastrukturnim projektima
63	Ministarstvo kapitalnih investicija / Zakon o snabdijevanju naftnim derivatima u slučaju poremećaja u snabdijevanju
64	Ministarstvo kapitalnih investicija / Zakon o unutrašnjoj plovidbi
65	Ministarstvo kapitalnih investicija / Zakon o zaštiti mora od zagadjivanja sa pomorskih objekata
66	Ministarstvo kapitalnih investicija / Zakon o željeznici
67	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede / Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o maslinarstvu i maslinovom ulju
68	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede / Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o vinu
69	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede / Zakon o izmjenama i dopunama zakona o zaštiti dobrobiti životinja
70	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede / Zakon o jakim alkoholnim pićima
71	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede / Zakon o morskom ribarstvu i marikulturi
72	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede / Zakon o strukturnim mjerama i državnoj pomoći u ribarstvu i akvakulturi
73	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede / Zakon o uređenju tržišta proizvoda ribarstva i akvakulture
74	Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava / Zakon o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore
75	Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava / Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o izvršenju i obezbjeđenju
76	Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava / Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku
77	Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava / Zakon o izmjenama i dopunama Zakonika o krivičnom postupku
78	Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava / Zakon o izmjenama i dopuni Zakona o zabrani diskriminacije
79	Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava / Zakon o lobiranju
80	Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava / Zakon o porijeklu imovine
81	Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta / Zakon o visokom obrazovanju
82	Ministarstvo unutrašnjih poslova / Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o eksplozivnim materijama
83	Ministarstvo unutrašnjih poslova / Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o prevozu opasnih materija
84	Ministarstvo unutrašnjih poslova / Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o registrima prebivališta i boravišta
85	Ministarstvo unutrašnjih poslova / Zakon o sprječavanju pranja novca i finansiranja terorizma
86	Ministarstvo unutrašnjih poslova / Zakon o zaštiti podataka o ličnosti

87	Ministarstvo vanjskih poslova / Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o međunarodnim restriktivnim mjerama
88	Ministarstvo zdravlja / Zakon o kontroli proizvodnje i prometa supstanci koje se mogu upotrijebiti za nedozvoljenu proizvodnju i promet opojnih droga i psihotropnih supstanci.

ANEKS 2. UPITNICI

Tabela 7. Upitnik za privredna udruženja

Pitanja	Mogući odgovori
Da li ste bili uključeni u proces izrade zakona na bilo koji način (javna rasprava, radna grupa, izrada RIA obrazaca, javne konsultacije, učešće kroz odbore ili posebna tijela)?	Da Ne
Da li ste bili uključeni tokom procesa konsultacija, u početnoj fazi izrade zakona?	Da Ne
Da li ste bili uključeni u javnu raspravu?	Da Ne
Da li ste bili uključeni u okviru radne grupe?	Da Ne
Da li ste bili uključeni u izradu RIA obrasca?	Da Ne
Ukoliko ste bili uključeni, da li ste dali konkretne komentare?	Da Ne
Po vašoj procjeni u kom stepenu su vaši komentari usvojeni prilikom izrade zakona?	1 - nisu usvojeni uopšte 2 - djelimično su usvojeni 3 - usvojeni su u većoj mjeri 4 - u potpunosti su usvojeni 999 - nemamo povratnu informaciju
Da li smatrate da ste u radu na ovom zakonu bili adekvatno uključeni?	1 - nismo uopšte bili uključeni 2 - bili smo nedovoljno uključeni 3 - bili smo djelimično uključeni 4 - bili smo dovoljno / adekvatno uključeni
Komentar	Otvoreni komentar

Tabela 8. Upitnik za ministarstva

Pitanja	Mogući odgovori
Status izrade zakona	Nije otpočet rad na zakonu, U toku je rad na nacrtu Nacrt je upućen Vladi Nacrt je usvojen na Vladi i predlog zakona upućen Skupštini
Poglavlje EU integracija	Ministarstva upisuju broj poglavlja EU
Planirani datum usvajanja na Vladi	2020, I 2021, II 2021, III 2021, IV 2021
Da li je privreda bila uključena u proces izrade zakona na bilo koji način?	Da Ne
Ukoliko je privreda bila uključena, ko je bio uključen na strani privrede?	Privredna udruženja Pojedinačne kompanije

	Strukovna udruženja Više gore navedenih
Da li je privreda bila uključena u konsultacije u početnoj fazi izrade zakona?	Da Ne
Ukoliko privreda nije bila uključena u fazi konsultacija, koji je razlog?	Privreda je bila informisana, ali nisu iskazali interesovanje Nismo poslali poziv predstavnicima privrede Nismo organizovali konsultacije
Da li je privreda bila uključena u toku javne rasprave?	Da Ne
Ukoliko privreda nije bila uključena u toku javne rasprave, koji je razlog?	Privatni sektor se nije odazvao pozivu na javnu raspravu Nije poslat javni poziv na javnu raspravu Javna rasprava nije obavezna za ovu vrstu zakona
Da li je privreda bila uključena u okviru Radne grupe?	Da Ne
Ukoliko privreda nije bila uključena u okviru Radne grupe, koji je razlog?	Privreda je bila informisana, ali nisu iskazali interesovanje Nismo poslali poziv predstavnicima privrede Nismo organizovali radnu grupu
Da li je privreda bila uključena u izradu RIA obrasca?	Da Ne
Ukoliko privreda nije bila uključena u izradi RIA obrasca, koji je razlog?	Privreda je bila informisana, ali nisu iskazali interesovanje Nismo poslali poziv predstavnicima privrede Nije radjen RIA
Ukoliko je privreda bila uključena u toku izrade zakona, na bilo koji način, da li su dali konkretne komentare?	Da Ne
Po vašoj procjeni u kom stepenu su komentari privrede usvojeni prilikom izrade zakona?	1 - nisu usvojeni uopšte 2 - djelimično su usvojeni 3 - usvojeni su u vecoj mjeri 4 - u potpunosti su usvojeni
Koliko je za rad na konkretnom zakonu bilo korisno uključenje privrede?	1 - nije bilo korisno uopšte 2 - djelimično korisno 3 - prilično korisno 4 - veoma korisno
Komentar	Otvoreni komentar

**Sekretarijat
Savjeta
za konkurentnost**

* Projekat podržan od strane Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) u saradnji sa Vladom Ujedinjenog Kraljevstva: Unapređenje javno – privatnog dijaloga

Kontakt:

Sekretarijat Savjeta za konkurentnost

Rimski trg broj 46, Podgorica

tel: 020482351; 020482341

e-mail: scc@scc.org.me

**Sekretarijat
Savjeta
za konkurentnost**

* Projekat podržan od strane Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) u saradnji sa Vladom Ujedinjenog Kraljevstva: Unapređenje javno – privatnog dijaloga

[Facebook](#) | [Twitter](#) | [LinkedIn](#)